

ท 155208

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาความสำคัญทางประวัติศาสตร์และพัฒนาการของเมืองเชียงใหม่ นโยบายและโครงการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนการวิเคราะห์ปัญหา แนวโน้ม และการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น รวมทั้งเสนอแนวทางในการอนุรักษ์และพัฒนาเมืองเชียงใหม่ที่เหมาะสม เพื่อให้สามารถดำรงรักษาไว้ซึ่งคุณค่าทางด้านประวัติศาสตร์ โบราณสถาน สถาปัตยกรรมซึ่งเป็นองค์ประกอบของเมืองมาแต่เดิม

เมืองเชียงใหม่เป็นเมืองโบราณที่มีประวัติศาสตร์อันยาวนานมา 674 ปี(สร้างเมื่อปีพุทธศักราช 1871) ซึ่งถือได้ว่าเป็นแหล่งมรดกทางวัฒนธรรมที่สำคัญแห่งหนึ่งของชาติ ปัจจุบันยังคงหลงเหลือร่องรอยของแหล่งอารยธรรม และองค์ประกอบที่สำคัญต่าง ๆ ของเมืองโบราณอยู่เป็นจำนวนมาก ได้แก่ กำแพงเมือง ป้อมประตูเมือง คูเมือง และโบราณสถานที่สำคัญต่าง ๆ กระจายตัวอยู่ทั่วไปทั้งภายในและภายนอกเมืองถึง 139 แห่ง ซึ่งสิ่งเหล่านี้สะท้อนให้เห็นถึงสภาพความเป็นอยู่ วิถีชีวิต และความเจริญรุ่งเรืองของเมืองเชียงใหม่ในยุคสมัยต่าง ๆ ที่สืบเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน ปัญหาจากการพัฒนาเมืองในช่วงหลายสิบปีที่ผ่านมา ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมภายในเมือง มีการเพิ่มขึ้นของจำนวนประชากร การก่อสร้างอาคาร และสิ่งปลูกสร้างต่าง ๆ รุกล้ำพื้นที่สาธารณะและพื้นที่โบราณสถาน รวมทั้งเกิดกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่หลากหลายขึ้นภายในเมืองเป็นจำนวนมาก มีทั้งกิจกรรมที่สนับสนุนและกิจกรรมที่ขัดแย้งกับการอนุรักษ์และพัฒนาเมืองประวัติศาสตร์เชียงใหม่ ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดินที่เป็นไปอย่างไร้ทิศทาง ขาดการคำนึงถึงความเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมและสัณฐานของเมือง เป็นผลทำให้เกิดความทรุดโทรม ทำลายเอกลักษณ์และคุณค่าของเมืองโบราณ

การที่จะอนุรักษ์และรักษามรดกทางวัฒนธรรมที่มีเอกลักษณ์และคุณค่าของเมืองประวัติศาสตร์เชียงใหม่ให้คงอยู่ต่อไปได้อย่างยั่งยืนนั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องรณรงค์ให้ประชาชนในท้องถิ่นได้มีจิตสำนึก มีความรัก และความหวงแหนในมรดกวัฒนธรรมของตน ควบคู่ไปกับการกำหนดมาตรการในการควบคุมการพัฒนาทางกายภาพของเมืองอย่างเหมาะสม ได้แก่ การควบคุมทางด้านผังเมือง ภูมิสถาปัตยกรรม และสถาปัตยกรรม ด้วยจะต้องคำนึงถึงการรักษาความสมดุลระหว่างการคงสภาพทางประวัติศาสตร์ และบทบาทของเมืองเอาไว้ เพื่อเป็นการกำหนดทิศทางในการพัฒนาและการลงทุนในเมืองให้เป็นไปอย่างถูกต้องเหมาะสม พร้อมทั้งสามารถรักษาเอกลักษณ์และคุณค่าของความเป็นเมืองโบราณให้ยั่งยืนต่อไป

TE 155208

The objectives of this research is to examine the important of history and the development of Chiang Saen town, policies and projects concerned including to analyze problems, its change and tendency as well as to suggest the appropriate guidelines for developing Chiang Saen town in order to preserve the value of its history, monuments, and architecture in which are the old components of the town.

Chiang Saen is an ancient town with the long history from the year 1328 AD. (for 674 years). It is assumed to be one of the most important site of national cultural heritage. At present, the ruins are still left and trace its civilization and the important component of ancient civilization such as the town wall, the forts, the gates, the moat and 139 historical sites inside and outside of the town. This reflects the way of life and the prosperous of Chiang Saen in different periods until now. The problems of urban development in the past decade caused a great impact to the change of environment, the increased of population and the buildings intruding the public space and historical sites. Besides, various economic activities occurred in town. These activities are supporting and also against the conservation and development of Chiang Saen historic town as well as changing of the land use and the lack of awareness to conserve its environment and character. The mentioned problems resulted in destroying the ancient town's value and its identity.

To conserve and preserve the cultural heritage with its identity and value of Chiang Saen historic town with sustainability. It is necessary to encourage local people to have more awareness, in conserving their cultural heritage together with the formulation of controls and measurements for the physical development of the town in urban planning, urban landscape and architecture. It is recommended to keep the balancing of historic town and roles, and function of town, so as to limit the appropriate development and investments in town for the conservation of the identity and value of Chiang Saen.